

főfoglalkozású *szakember* irányítja a munkahelyi művelődést, a községi közművelődéspolitikai célok megvalósítását viszont heti 8—10 vagy még kevesebb órában dolgozó, szakképzetlen emberekre bízunk. Ezek a települések nem rendelkeznek más művelődési intézménnyel, a könyvtári feltételek általában kielégítenék a helyi igényeket. Csak az nincs, aki megfelelő színvonalon működésbe hozná a gépezetet, aki megtertené a kapcsolatot a könyvtárban felhalmozott értékek és az olvasók között.

Boruzs Józsefné

A gyakorlat modellt teremt

Szita Ferenc megállapításaival vitatkozni nem lehet — közös gondunkat teszi szóvá —, csak bővíteni tudnám az általa feltárt problémák példatárát.

A mai gyengélkedés gócai — néhol már nyílt sebei — mögött hosszú lappangási idők rejlenek. A tenni akarás azonban olyan felületi kezeléseket is eredményezett, amelyek egy elképzelhető megoldás csírái lehetnének. Ilyennek látom azt a kényszer szülte megoldást is, ami néhány megye feldolgozó munkájában született, főleg a szakemberhiány következményeként. A vidékre járok ugyanis a hiányok, lemaradások, a tárgyi nehézségek láttán olyan, nagy lélegzetű munkákat szerveztek meg, mint a központi feldolgozás, cédulaszolgáltatás és az átfogó állományellenőrzések. Az az eset is ide kívánkozik, amikor például a gyermekkönyvtári szakreferens a kisbibliográfiák, szórólapok készítésekor már a hálózat igényeivel is számol.

A jót abban érzem, hogy a módszertani tevékenység a könyvtárost általában nem köti egy-egy szakigazgatási egységhez, nem kényszeríti rutinmunkára. A könyvtári teendők minden lényeges területén egy-egy gyakorló szakember fogja át saját szakágának egészét, és így szemléletében, munkájában a „kint” és a „bent”, a vidéki és a központi könyvtár közeledhetett egymáshoz. A közigazgatási változások megyénként és a megyéken belül is kihatottak a könyvtárak színvonalára, és nagy különbségeket eredményeztek. A megyei munkatárs vagy a szakfelügyelet ezt a szintkülönbséget leírta, elemezte, de sokkal többet nem tudott tenni.

A gyakorlat által kialakított modell ez lehetne: A könyvtári tevékenység legfontosabb területeinek képzett szakemberei munkakörüknek megfelelően a hálózat gondozásában is tevékenykednek, így a hálózat vidéki egységeiben dolgozó könyvtárosok részterületenként a legjobb szakemberrel tárgyalhatnak. E megoldás következtében a hálózati-módszertani könyvtárosok gyakori cserélődését sem szenvedné meg annyira a vidék, mivel a tartós munkakapcsolat a hálózati központ egységeivel alakulna ki és valósággal intézményessé válnék. A segítségadás szükség esetén több személy között oszlanék meg, és így nem következnenek be nagy lemaradások. Természetesen ezután is szükség lenne csekély létszámú hálózati-módszertani egységre, amelynek tagjai az összegezéseket elkészítik és ezek ismeretében tárgyalhatnak a fenntartókkal, illetve megszerveznék a szakreferensek helyszíni segítségadását. A kis módszertani gárda számára viszont biztosítva volna a „hatósági tekintély”, még valamivel több is, mint amit a jelenlegi szakfelügyelők „hatalmi pozíció” nyújt. A cél: a gondozás és számonkérés hatékony és gazdaságos működése.

Mindehhez persze tárgyalóképes, szakterületüket jól ismerő könyvtárosokat képezünk — felkutatásuk csak gondjainkat gyarapítja majd, hiszen eddig is nehéz volt megtalálnunk, kiválasztanunk a legalkalmasabbakat a kapcsolattartás vagy a segítőkészség területén.

A módszertani munka megújulásán munkálkodva nagy hatósugarú körrel kell dolgoznunk, hogy ne forgácsolódjék szét a meglevő tapasztalat, és az utánpótlás a hivatásának magaslatán álló, tenni akarók gárdájából alakuljon ki. Lehet, hogy ez csak vágy?

Csepreginé Tokácsli Boglárka

A KÖNYVTÁROS egyes számai – tizenkét hónapra visszamenőleg – kaphatók a Lapkiadó Vállalat Közösségszolgálatánál (1076 Budapest, Thököly út 21. Tel.: 424-543); a régebbi számok pedig szerkesztőségünkől kérhetők